Antic alumne de l'Escola Pia de Terrassa, l'Anselm Ramoneda ja destacava durant l'adolescència: va acabar el batxillerat amb la qualificació d'excel·lent. Un èxit similar recolliria a la facultat de dret de Barcelona, on es doctorava l'any 1961. Els nombrosos cursets i estudis que va seguir per ampliar la seva formació en centres com la facultat de dret d'Estrasburg, l'Escola d'Administració d'Empreses o el Centre d'Estudis Financers de Barcelona el capacitarien amb escreix per esdevenir membre de la Comissió de Dret Civil del Col·legi d'Advocats de Barcelona. Altres càrrecs ocupats pel nostre protagonista van ser el de tresorer del Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya, vocal del Consejo General de la Abogacía Española i membre fundador del Tribunal Arbitral de Terrassa.

El nostre interlocutor va ser degà del Col·legi d'Advocats de la seva localitat, Terrassa, entre els anys 1978 i 1990: **"Llavors ja érem entre 200 i 300 advocats residents, en una ciutat de 180.000 habitants."** Ostentar aquest càrrec honorífic no era, ni molt menys, bufar i fer ampolles: **"Com deia el president del Consell General de l'Advocacia, el col·legi d'advocats és la defensa de la defensa. El degà n'és el president, la màxima representativitat d'aquesta defensa en una determinada àrea territorial."** Com és de suposar, durant aquells dotze anys el seu **"contacte amb els magistrats"** va ser continu: **"Els degans som el pont entre el col·lectiu d'advocats i el col·lectiu de jutges, i vetllem pels interessos dels altres, de vegades en detriment dels propis."** Un cop deixat el càrrec, el nostre entrevistat va seguir col·laborant amb el Col·legi, tal com ho demostra el fet que es convertís en director de l'aula de pràctica jurídica d'aquesta entitat.

Que poc en sabem, el públic, de tota aquesta dinàmica! **"La professió no s'ha sabut vendre bé. Tradicionalment, els advocats hem tingut la publicitat estrictament prohibida. És per això que la societat desconeix molts dels serveis que el meu gremi ofereix i persisteix la visió de l'advocat com un personatge que es dedica a plomar els clients. Darrerament els responsables dels col·legis han publicat una normativa sobre publicitat, per tal que la professió es pugui vendre dignament i honrada. En altres paraules, publicitat informativa: és necessari, per exemple, que els col·legis puguin facilitar al ciutadà llistats dels seus membres especialistes en cada vessant del dret."**

"La meva especialitat, per exemple, sempre havia estat el dret civil i mercantil, que durant molts anys vaig posar a disposició del despatx de Francisco Fernández de Villavicencio." Té clarissima la necessitat que tot jove advocat passi per un aprenentatge d'aquestes característiques, **"en primer lloc perquè t'ensenyin dret i en segon lloc, perquè t'ensenyin a defensar la gent, que no és el mateix. Tot això només s'aprèn tenint al costat algú que et dirigeixi."** Tan profitosos li van ser els anys de passant amb Fernández de Villavicencio, que va tornar al seu despatx, **"com a col·laborador"**, durant més d'una dècada. Només té paraules d'elogi per a aquest mestre, **"una de les millors persones que he conegut, no només com a tècnic jurídic, sinó també com a ésser humà."**

Moltes són les anècdotes que l'Anselm ens pot relatar sobre el temps que va passar amb el jurista a qui dediquem aquest llibre, primer com a alumne: **"Deuria tenir 25 anys quan va impartir la primera classe a la facultat, vestit amb un jersei groc canari, que llavors estava de moda. Era l'únic professor a qui se li omplien les aules"**, i després com a deixeble i company de feina: **"Recordo una ocasió en què, al llarg d'una prova testifical, un oficial del jutjat es prenia poc seriosament les normes jurídiques i no se cenyia a les preguntes que havíem redactat. Després d'una bona estona insistint perquè es fessin les coses tal com calia, el professor Villavicencio, sense perdre la serenitat, va optar per llençar el llibre que contenia la Llei d'enjudiciament civil per la finestra, ja que semblava que, per a aquell funcionari, la llei no tenia cap utilitat. Jo em vaig impressionar, però l'oficial encara més: va canviar radicalment la seva manera de procedir."**

Fins en aquest extrem era **"exhaustiu"** aquest personatge, **"que insistia que ens miréssim la jurisprudència fins a l'última sentència. Les hores que es va arribar a passar Àngels Costa, la secretària, copiant sentències a l'Olivetti... Va ser als vespres quan vaig aprendre a ser advocat, quan aquest lletrat em preguntava el que havia fet al llarg de la jornada i em donava consells per resoldre els casos."**

"Ara fa vint anys que sóc l'advocat de la Mútua de Terrassa, una mutualitat de previsió social l'activitat principal de la qual és la sanitària", resumeix el nostre convidat, que s'ha preocupat de formar-se adequadament per respondre a les necessitats de la feina a què es dedica, mitjançant activitats com un curs de dret sanitari. Allà disposa de la col·laboració de professionals com Olga Forrellat, que posen els cinc sentits en **"temes tan especialitzats com els accidents de treball."** Tots coneixem la picaresca que envolta aquest tipus d'afers, **"una mala pràctica de la qual afortunadament no tinc constància a Terrassa."** Un altre tema important és la responsabilitat civil: **"Nosaltres rebem força demandes contra els metges de la mateixa entitat per presumptes negligències en l'acompliment del seu deure. D'aquesta manera, t'adones que hi ha advocats que s'aprofiten de la poca cultura d'alguns ciutadans per demanar alegrement responsabilitats als professionals de la medicina, sense tenir en compte que aquesta no és una ciència exacta i que no pot assegurar mai els resultats, excepte en el cas dels especialistes en estètica."** Aquesta pràctica resulta molt temptadora per a la gent mancada d'escrúpols, si considerem que **"les indemnitzacions per responsabilitat civil són avui dia milionàries, la qual cosa significa que els honoraris de l'advocat seran molt elevats."**

Casos com aquest posen en tela de judici l'ètica del gremi: **"No sé si les generacions actuals d'advocats són tan humanistes com les d'altres èpoques. No estic segur que posseeixin la mateixa paciència i voluntat que nosaltres."** I és que la de l'home de lleis no és una figura que tingui per què canviar: **"El dret romà final relatiu a les successions, corresponent al tercer o quart segle, és perfecte. En quinze segles no s'ha inventat res que el millorés."** Aquestes i moltes altres lliçons són les que l'Anselm Ramoneda deu transmetre a la Joana, estudiant de dret, la filla que comparteix amb la Remei.

"Com deia el president del Consell General de l'Advocacia, el col·legi d'advocats és la defensa de la defensa"

Anselm Ramoneda - Terrassa (Vallès Occidental)